

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

• *Studentii plătesc pe jumătate*

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I*: Elena M. Corban și soțul cu Ch. Petre Florea și alții

Curtea de apel din Bupurești, secțiunea IV: Societatea «Româno-Americană» și Societatea «Concordia» cu Spiru N. Ionoscu.
— Theodor Zarcuzone cu Al. Ghica.

Tribunalul județului Suceava: Rebeca-Elisaveta N. Dinescu cu G. C. Ioan.

Noie și discuțiuni de d-l I. N. Tănăsescu, judecător, Novaci-Gorj (sfârșit).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 27 Septembrie 1913

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Elena M. Corban și soțul cu Gh. Petre Florea și alții

SUCCESIUNE. — RENUNȚARE ÎN FAVOAREA UNUI COERED. — DĂCĂ IMPLICĂ ACCEPTAREA. — ART. 691 COD. CIVIL.

Renunțarea la succesiune în mod gratuit în favoarea unui coerede este valabilă ca atare și nu poate fi considerată drept o acceptare.

No. 525. — Casată, după recursul făcut de Elena M. Corban și M. G. Corban soț, sentința tribunalului Ialomița, No. 347 din 1912, în proces cu Tinea Ion Pișculescu, Gh. Petre Florea, Ghiță Petre Florea și Silvestru P. Florea.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier N. Procopescu.

S'a ascultat, d-l avocat Bădulescu, din partea recurenților, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l avocat Ghinescu, din partea intimaților, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere și violarea art. 691 cod. civil, și nemotivare. Nici un text de lege nu cere ca renunțarea să se facă în termeni sacramentali, nici ca ea să se facă pur și simplu; din contra, textul art. 691 cod. civil, arată că numai renunțările făcute în favoarea unuia sau mai mulți din comostenitori trag după ele acceptarea succesiunii. Astfel, renunțarea făcută în favoarea tuturor celorlalți moștenitori nu intră în vederile art. 691, și deci e violare a lui când tribunalul îl aplică în speța de față, după ce constată că recurenta era singură moștenitoare, care rămăsese, după renunțarea celorlalți. Tribunalul nu arată textul pe care își întemeiază considerentele sale și în aceasta constă nemotivarea».

Având în vedere că, din sentința supusă recursului, rezultă că recurenta a intentat acțiune la judecătoria de ocol contra intimaților pentru revendicarea unui teren rural, ce i se cuvine ca singură moștenitoare a defunctului Petre Florea, în urma renunțării intimaților la aceeași succesiune, făcută la grefa tribunalului Ialomița, în anul 1899;

Că, atât judecătoria de ocol Tândărei, cât și tribunalul în apel, au respins acțiunea motivând că renunțarea făcută de intimați la grefa tribunalului în favoarea surorii lor Tudora, autoarea recurentei, nu e o renunțare pură și simplă, ci o donațiune care implică o acceptare; iar donațiunea nu poate avea nici o ființă, nefiind făcută sub forma autentică, cerută de lege ad solemnitatem;

Considerând că potrivit art. 691 al. 1 și 2 cod. civil, un erede e considerat că acceptă succesiunea numai în cazurile următoare: 1) când a renunțat

chiar gratuit în folosul unuia sau a mai mulți coerezi; 2) când renunțarea se face în folosul tuturor coerezilor fără deosebire și se primește de renunțator prețul renunțării;

Considerând că nici un alt text de lege nu declară de acceptațiune renunțarea unui coerede în favoarea tuturor coerezilor, fie că sunt sau nu numiți, iar din textul articolului citat — per à contrario — rezultă că atunci când se renunță în favoarea tuturor celorlalți coerezi în mod gratuit, renunțarea e valabilă ca atare și nu poate fi considerată drept acceptare;

Considerând că recurenta a susținut, în fața tribunalului, după cum rezultă din procesul-verbal al hotărârei, că aceea, în favoarea căreia au renunțat intimații, era singura moștenitoare în așară de renunțatori, iar tribunalul fără a cerceta și discuta această chestiune, admite ca un principiu general de drept, fără a observa rezervele făcute de art. 691 cod. civil, că renunțarea în favoarea unui coerede implică acceptarea;

Considerând că, așa fiind, tribunalul dă o hotărâre nemotivată suficient și cu violarea art. sus citat, și în consecință motivul urmează a fi admis, fără a mai discuta al doilea motiv a cărui discuție devine inutilă în acest scop.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 2 Noembrie 1913

Președința d-lui M. Gr. Ciocârdia, președinte

Societatea «Româno-Americană» și Societatea «Concordia»
cu Spiru N. Ionescu

TERENURI PETROLIFERE. — CONSOLIDARE. — APELURI. — CONEXARE. — ART. 110 PR. CIVILĂ. ART. 25 L. DE CONSOLIDARE.

În materie de consolidare, apelurile ce poartă asupra unor parcele deosebite, repartizate la diferitele secțiuni ale Curței, în interesul unei bune administrațiuni a justiției, urmează a fi judecate toate prin o singură hotărâre de secțiunea cea d'ântâi sesizată, iar nu să se dea o hotărâre a parte pentru fiecare parcelă diferită, dat fiind, pe de o parte, că prin această măsură de conexare se înlătură amănările ce de regulă se produc din

cauza lipsei dosarului de fond, iar pe de altă parte, judecata apelurilor se face de urgență așa cum prevede legea de consolidare.

S'au ascultat d-nii avocați; Al. Bilciurescu și Dumitru Rosetti pentru apelanți, d-l Dumitru Nicolaescu, pentru intimat.

Curtea,

Considerând că, în interesul unei bune administrațiuni a justiției și pentru a se evita hotărâri contradictorii, legiuitorul a dispus prin art. 110 din pr. civilă conexarea mai multor pricini pendinte înaintea aceleiași instanțe sau înaintea a instanțe diferite, dar de același grad, cu condițiunea însă ca să fie între aceleiași părți sau împreună cu alte părți, iar între obiectul și cauza lor să existe o strânsă legătură;

Considerând că, în speță, se constată că atât societatea „Concordia” cât și societatea „Româno-Americană” au făcut apel în contra aceleiași hotărâri cu No. 169 din 1912, a comisiei de consolidare din jud. Prahova, prin care li s'au respins contestațiunile ce au făcut asupra a diferite parcele de teren petrolifere pentru care Spiru N. Ionescu făcuse cerere de consolidare;

Considerând că, deși aceste contestațiuni poartă fiecare asupra unor parcele diferite, totuși întrucât în ce privește consolidarea a două parcele și anume: parcela în suprafață de 6500 m. p. situată în comuna Bordeni, la localitatea numită „în Doftăneț secția la Păcuri”, configurată în schița de plan No. 2, și parcela în suprafață de 2326 m. p. situată în aceeași comună la localitatea numită „în rotărie” și configurată în schița de plan No. 7, s'au făcut contestațiuni atât de societatea „Concordia” cât și de societatea „Româno-Americană”, între care există o strânsă legătură, și întrucât toate aceste contestațiuni, deduse astăzi în apel, au fost judecate la prima instanță de comisiunea de consolidare prin aceeași hotărâre, nu se poate admite ca în apel să fie judecate prin două deciziuni deosebite, când însăși legea de consolidare prevede prin art. 25 că, până la un număr de 25 parcele, se face o singură cerere de consolidare și deci ca consecință atât cererea de consolidare, cât și contestațiunile referitoare se vor judeca printr'o singură hotărâre din moment ce este o singură cerere de consolidare;

Audiența dela 24 Octombrie 1913

Președința d-lui M. Cr. Ciocârdia, președinte

Theodor Zarcuzone cu Al. Ghica

LEGEA PROPRIETARILOR. — PROPRIETAR. — ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE. — DAUNE. — JUDECAREA TUTUROR PRETENȚILOR PE CALEA SUMARĂ A LEGEI PROPRIETARILOR. — ART. 1 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

ÎNCHIRIERE. — CONTRACT. — REZILIERE DIN CULPA CHIRIASULUI. — DAUNE. — PLATA CHIRIEI PE UN NOU TERMEN. — ART. 1453 COD. CIVIL.

1° Din moment ce un proprietar a recurs la calea sumară prevăzută de art. 1 din legea proprietarilor pentru valorificarea drepturilor sale ce decurg din contractul de închiriere, tot pe această cale urmează a fi judecate și celelalte pretențiuni ale sale cari, deși nu decurg din contractul de închiriere, sunt însă o consecință a drepturilor isvorâte din contract.

2° Dispozițiunile art. 1453 din codul civil, care prevăd că chiriașul din culpa căruia se reziliază contractul să plătească proprietarului ca indemnizație chiria pe tot timpul necesar pentru o nouă închiriere, fiind edictate în scopul de a despăgubi pe proprietar de paguba ce ar suferi prin neînchirierea imobilului sau prin închirierea cu un preț mai scăzut, urmează că dacă proprietarul și-a închiriat imobilul pe un preț superior sau egal cu acela al vechiului chiriaș, nu mai poate beneficia de dispozițiunile art. 1453 c. civ.

S'au ascultat pentru apelant și intimat, d-nii avocați I. Marinescu și Vladimir Athanasovici.

Curtea,

Având în vedere incidentul rievocat de apelantul¹ chiriaș Theodor Zarcuzone, prin care tinde la respingerea ca inadmisibilă a cererei de daune formulată în contra sa de proprietarul Al. Ghica, susținând că rău a fost obligat de tribunal la plata sumei de 1625 lei cu titlu de daune, de oarece daunele ce se pretind de proprietar, neisvorând din însuș contractul de închiriere intervenit între dânsii, nu se pot cere pe calea sumară a legii proprietarilor, ci pe cale principală, conform dreptului comun;

Considerând că, după dispozițiunile art. 1 din legea asupra drepturilor proprietarilor, proprietarul se poate folosi de calea sumară a acestei legi spe-

Considerând că, în interesul unei bune administrațiuni a justiției, ambele apeluri făcute în cauză de societatea „Concordia” și de societatea „Româno-Americană” trebuesc a fi conexate și judecate împreună de secțiunea cea dintâi sesizată, aceasta nu numai pentru a evita o contrarietate de hotărâri în ce privește contestațiunile făcute asupra aceluiaș parcele, dar și pentru a pune capăt amânărilor nesfârșite ce se produc de obicei din cauza lipsei dosarului de fond, întru cât aceiași hotărâre fiind atacată cu mai multe apeluri repartizate la diferite secțiuni ale Curței, nu se poate avea dosarul de fond la fiecare secțiune la ziua fixată pentru judecată;

Considerând că, din cauza acestei imposibilități de fapt, de a avea dosarul de fond la timp la diferite secțiuni ale Curței unde ar fi necesar, procesele de consolidare nu se pot judeca de urgență, cum cere legea de consolidare și deci scopul acestei legi nu mai este atins;

Considerând că, pentru a se înlătura acest inconvenient, conexarea se impune, căci grație ei se pune capăt amânărilor ce se produc din cauza lipsei dosarului de fond, iar pe de altă parte procesele se vor putea judeca de urgență cum cere art. 38 din lege;

Că, față cu considerațiunile mai sus arătate, dat fiind că în speță contestațiunile aduse în apel au fost judecate toate prin aceiași hotărâre, că legea de consolidare permite ca, până la un număr de 25 parcele, cererea de consolidare asupra lor împreună cu contestațiunile referitoare să se judece prin aceiași hotărâre, că prin conexarea apelurilor de față se pune capăt amânărilor ce se produc din cauza lipsei dosarului de fond și se atinge scopul legii de a se judeca apelurile de urgență, și, în fine, întrucât pentru două parcele contestațiunile sunt îndreptate ambele în potriiva consolidării aceluiaș parcele, această Curte urmează a dispune conexarea ambelor apeluri la această secțiune, ca fiind cea dintâiu sesizată;

Pentru aceste motive, conexează apelurile, etc.

Semnați: M. Cr. Ciocârdia, Aristide Alexandrescu, Al. Oprescu, Al. Negrescu, Matei Balș.

ciale pentru toate pretențiunile ce ar avea, rezultând din neplata chiriei sau arendei, precum și pentru realizarea tuturor drepturilor cari izvorăsc din contractele de închiriere și arendare;

Considerând că, calea sumară a legii proprietarilor de care poate uza proprietarul pentru valorificarea drepturilor sale, de și creată în favoarea sa, este facultativă pentru dânsul, dacă va voi să uzeze de dânsa;

Considerând că, odată aleasă însă această cale sumară, proprietarul nu poate fi judecat pe această cale numai în parte pentru pretențiunile sale ce izvorăsc din contractul de închiriere, iar pentru cele l'alte pretențiuni ale sale care, deși n'ar izvoră direct din contract, dar sunt o consecință a celor d'întâiu, să fie trimis a se judeca conform dreptului comun, căci aceasta ar însemna că, pentru pretențiuni derivând una dintr'alta, proprietarul să facă două cereri, una conform dreptului comun și alta în baza legii proprietarilor; ori, de sigur că nu a fost în intențiunea legiuitorului să înmulțească procesele când a prevăzut în favoarea proprietarului, pentru realizarea drepturilor sale, pe lângă calea dreptului comun, și calea sumară și expeditivă a legii proprietarilor;

Considerând că, în speță, rezilierea contractului fiind cerută și admisă pentru neplata chiriei la termenul anume stipulat în contract, această pretențiune a proprietarului izvorăște din contractul de închiriere intervenit între părți;

Considerând că, cererea de daune fiind o consecință a pretențiunii de reziliere care izvorăște din contract, urmează ca și ea să fie valorificată tot pe calea sumară a legii proprietarilor;

Că, așa fiind, incidentul de inadmisibilitatea cererii de daune ridicat de chiriaș se găsește neîntemeiat și urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, în majoritate, respinge incidentul.

D-l consilier Al. Negrescu, asupra acestui incident a rămas de opinie separată pentru următoarele motive:

Având în vedere incidentul ridicat de apelantul Theodor Zarcuzone prin care tinde a se respinge ca inadmisibilă cererea de daune formulată de intimatul Al. Ghica, întrucât asemenea pretențiune neizvorând din contractul de închiriere, nu poate fi dis-

cutată pe calea sumară a legii proprietarilor, ci pe calea dreptului comun;

Considerând că, conform art. 1 din legea proprietarilor, în adevăr proprietarul nu poate să-și realizeze în baza acestei legi decât drepturile sale care izvorăsc din contractul de locațiune;

Că, de aci rezultă că, pentru orice alte pretențiale proprietarului cari n'ar izvoră din contract, ele nu pot fi judecate pe calea procedurii sumare a legii proprietarilor;

Considerând că, în speță, daunele cerute de intimat neizvorând din contract, dânsul cată deci a fi trimis să-și valorifice această pretențiune pe calea dreptului comun;

Pentru aceste motive, subsemnatul sunt de părere a se admite ca fondat incidentul de inadmisibilitatea cererii de daune, ridicat de către apelantul Theodor Zarcuzone.

Semnat: Al. Negrescu

În ce privește cererea apelantului de a se chema intimatul la interogator:

Curtea,

Considerând că, conform art. 1453 din codul civil, chiriașul din culpa căruia se desființează contractul, este dator a plăti proprietarului ca indemnizațiune chiria pe tot timpul necesar pentru o nouă închiriere;

Având în vedere că chiriașul n'a făcut astăzi nici o obiecțiune în ce privește rezilierea contractului și evacuarea imobilului, a susținut însă în subsidiar că în orice caz dânsul nu poate fi obligat la daune, de oarece imobilul a fost închiriat cu o chirie mai mare și pentru a dovedi aceasta a cerut chemarea la interogatoriu a proprietarului;

Având în vedere că, proprietarul prin procuratorul său s'a opus la admiterea acestui interogatoriu ca neconcludent și inutil în cauză, susținând că chiar dacă ar fi dovedit în fapt că proprietarul a închiriat imobilul cu o chirie mai mare, totuș chiriașul nu poate fi apărat de daune, de oarece aceste daune sunt ca un fel de pedeapsă pentru chiriașul din vina căruia se desființează contractul de închiriere;

Considerând că, legiuitorul când a prevăzut prin art. 1453 cod. civil, că chiriașul din culpa căruia se reziliază contractul să plătească proprietarului ca in-

demnizațiune chiria pe tot timpul necesar pentru o nouă închiriere, a avut în vedere paguba ce poate încerca proprietarul prin neînchirierea imobilului în acest timp sau prin închirierea imobilului în condițiuni inferioare cu acelea ale vechiului chiriaș;

Că, dar, în cazul în care proprietarul își închiriază imobilul în condițiuni egale sau superioare cu acelea ale vechiului chiriaș, în acest caz proprietarul ne mai încercând nici o pagubă, nu poate pretinde și daune, căci asemenea daune ar însemna o îmbogățire pentru dânsul în paguba vechiului chiriaș, ori nimănui nu este permis a se îmbogăți în dauna altuia;

Că, așa fiind, întrucât, în speță, chiriașul pretinde că prăprietarul și-a închiriat imobilul în condițiuni cu mult mai avantajoase și pentru a dovedi aceasta cere chemarea la interogatoriu a proprietarului, interogatoriul ce se cere este concludent și util în cauză și deci cată să fie admis.

Pentru aceste motive, încuviințează chemarea personal la interogatoriu a intimatului Al. Ghica.

Semnați : M. Gr. Ciocărdia, Al. Opreșcu, Al. Negrescu, M. Bals.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența dela 23 Ianuarie 1913

Președința d-lui C. Dobrescu, președinte

Rebeca-Elisaveta N. Dinescu cu G. C. Ioan

CONTRACT DN CĂSĂTORIE. — AUTENTIFICARE. — TRIBUNAL COMPETINTE. — ART. 710 PR. CIVILĂ.

CONTRACT DE CĂSĂTORIE. — LIPSA TRANSCRIERII. — VALIDITATE. — ART. 710 PR. CIVILĂ.

1° Un contract de căsătorie autentificat de oricare alt tribunal decât acela al domiciliului bărbatului este deplin valabil și nu poate fi lovit de nulitate.

2° Formalitatea transcrierii contractului de căsătorie nefăcând parte din solemnitatea actului, nu este o condiție esențială pentru validarea și existența însăși a actului; o convențiune matrimonială, făcută în forma autentică și înainte de celebrarea căsătoriei, este perfect valabilă, iar transcrierea în registrele tribunalului domiciliului soțului se cere numai în interesul terților, părțile contractante ne putând opune lipsa acestei formalități.

No. 28. — D-na Rebeca Elisaveta N. Dinescu, a intentat acțiune contra soțului său G. C. Ioan, pentru restituire de dotă.

S'a prezentat reclamanta prin d-l avocat Virgil Alexandrescu, și intimatul prin d-nii avocați G. Niculescu și N. Nemțeanu.

Tribunalul,

Având în vedere că, în fapt, rezultă că reclamanta Rebeca-Elisaveta Dinescu, la trecerea sa în căsătorie cu pârâțul G. C. Ioan, prin actul dotal autentificat de tribunalul Ilfov, secția de notariat, No. 4692 din 1910, și constituie ca dotă suma de 22.000 lei, în efecte, obligațiuni județene-comunale 4 $\frac{1}{2}$ ‰, 1.000 lei în efecte obligațiuni județene 5 ‰, lei 3.000 în numerar și trusou în valoare de 4.000 lei;

Că, prin sentința cu No. 43 din 1910, a acestui tribunal, pronunțându-se desfăcută căsătoria dintre numiții, și această sentință rămânând definitivă, a fost apoi înscrisă în registrele de stare civilă ale comunei București, în ziua de 5 Iulie 1911, cum se constată din mențiunea făcută pe extractul de căsătorie No. 864 din 1910, prezentat în copie la dosar;

Că, pe baza desfacerei căsătoriei, reclamanta pornește acțiunea de față pentru restituirea dotei;

Considerând că, la pretențiunile reclamantei Rebeca-Elisaveta Dinescu, pârâțul G. C. Ioan se opune, invocând nulitatea actului dotal pe motiv că nu este făcut după forma stabilită de procedura civilă, ne fiind nici autentificat nici transcris la tribunalul domiciliului soțului care era în Fălticeni, după cum prevede art. 710 pr. civilă, ci este autentificat și transcris de tribunalul Ilfov, care nu era competent, nulitate prescrisă de art. 1228 cod. civil;

Considerând că, art. 1228 cod. civil prevede că convențiunile matrimoniale vor fi făcute prin tribunal mai înainte de celebrarea căsătoriei, după formele stabilite de codul de procedură, sub pedeapsă de nulitate;

Că urmează dar a se vedea dacă lipsa de autentificare și transcriere la tribunalul domiciliului soțului este o lipsă de formă care aduce nulitatea actului dotal, în speță constatat fiind din însuși actul dotal că domiciliul soțului era în orașul Fălticeni, fapt necontestat nici de reclamantă;

În ce privește motivul de nulitate al contractului

de căsătorie, că nu este autentificat la domiciliul bărbatului;

Considerând că în art. 710 pr. civilă, se prescrie că, înainte de celebrarea căsătoriei, ambii soți împreună cu constitutorii dotei se vor prezenta înaintea tribunalului domiciliului bărbatului spre a cere autentificarea și transcrierea contractului în registrul tribunalului;

Considerând că, dacă din modul de redactare al acestui articol s'ar putea susține cu drept cuvânt că singurul tribunal competent a autentifica contractele de căsătorie este acela al domiciliului bărbatului, această strictă interpretare însă nu-și poate avea locul, întrucât prin legea modificatoare a procedurii civile din 1900, dacă s'a introdus la acel articol cuvântul de «autentificare» ce nu există în vechea lege, prin aceasta însă, departe de a se determina tribunalul competent a autentifica contractele de căsătorie, nu s'a avut alt scop decât ca prin lege să se prescrie ca aceste acte solemne urmează a fi făcute sum formă autentică, formalitate neprevăzută însă nici de codul civil, care prescrie că actul se va face prin tribunal, nici de procedura civilă, și că scopul legii nu a fost decât acesta, rezultă din însăși expunerea de motive a legiuitorului din 1900, privitoare la modificarea acestui articol;

Că, de altfel, autentificarea fiind constatarea voinei părților de judecător, nu se vede ce a putut determina pe legiuitor de a mărgini aceasta la un singur tribunal și a limita competența autentificării actelor dotale numai la tribunalul domiciliului bărbatului, și care a fost scopul să creeze această excepțiune dela legea autentificării actelor, luând din competența nelimitată dată tribunalelor autentificarea actelor dotale și de a sili prin acest mijloc a se transporta majoritatea părților, soție, părinte, constitutorii dotei, cu toți tocmai la domiciliul bărbatului, când din contra, căsătoriilor s'a căutat a li se aduce înlesniri pe cât posibil, aceeași a condus și la modificarea codului civil la 1906, și nici legiuitorul din 1900, prin modificarea procedurii civile, nu a putut avea în vedere decât, modificând articolele privitoare la căsătorie, să nu producă dificultăți, ci să aducă un folos, căci cum se vede prescriind forma autentificării actului dotal, a căutat să garanteze și mai mult existența sa;

Considerând dar că prin art. 710 pr. civilă, astfel cum a fost modificat în 1900, prin introducerea cuvântului «autentificarea», netinzându-se a se determina tribunalul competente a face autentificarea și numai a prescrie formalitatea autentificării contractului de căsătorie, în atare caz un contract de căsătorie autentificat de oricare alt tribunal decât acela al domiciliului bărbatului este pe deplin valabil și nu poate fi lovit de nulitate;

Că, în speță, contractul de căsătorie dintre reclamanta Reveca-Elisabeta Dinescu și pârâtul Gh. C. Ioan, deși autentificat de tribunalul Ilfov, unde nu era domiciliul soțului, formalitatea cerută de lege a fi autentic fiind îndeplinită, actul este valabil și motivul de nulitate invocat din acest punct de vedere rămâne nefondat.

În ce privește al doilea motiv de nulitate, că contractul de căsătorie nu a fost stranscris la domiciliul soțului;

Considerând că art. 708 și 710 procedura civilă prevede că, convențiunile matrimoniale, sau contractele de căsătorie și foile dotale urmează a se trece, înainte de celebrarea căsătoriei, într'un registru special ce nu se va ține la tribunalul domiciliului bărbatului;

Că, această formalitate prescrisă de procedura civilă este dar o măsură legală și obligatorie convențiunilor matrimoniale;

Considerând că, scopul transcrierii fiind numai o măsură de publicitate în interesul terților, formalitatea transcrierii contractului de căsătorie nefăcând parte din solemnitatea actului, nu este dar o condiție esențială pentru validarea și existența a însuși actului, o convențiune matrimonială făcută sub formă autentică și înainte de celebrarea căsătoriei, art. 710 pr. civilă este perfect validă, iar netranscrierea actului dotal în registrele speciale nu-i ridică caracterul de act dotal între părți, aceasta face numai ca contractul să nu poată fi opozabil terților;

Considerând că, actul dotal dintre reclamanta Reveca-Elisabeta Dinescu și pârâtul G. C. Ioan, de și se vede transcris în registrele tribunalului Ilfov, unde a avut loc autentificarea, însă nefiind transcris la domiciliul soțului, conform legii, după cum se constată din certificatul grefei tribunalului Suceava No. 21971 din 1912, este lipsit de această formalitate;

tate, actul dotal fiind făcut însă cu sollemnitatea cerută de lege, în formă autentică, este perfect valid între părțile contractante, față de care și păstrează caracterul de act dotal, și lipsa transcrierii ne putând fi ca atare invocată de dânsul și acest motiv invocat pentru nulitatea actului, prin lipsa transcrierii, rămâne nefondat;

Având în vedere că, față cu actul dotal constat valabil între părți, reclamanta Reveca-Elisabeta Dinescu a cerut dela pârâțul Gh. C. Ion restituirea dotei consistând în numerariu și a veniturilor încasate fără drept, de la dota constituită în efecte, cu dobândă legală dela desfacerea căsătoriei;

Considerând că, în virtutea art. 1271 cod. civil, obligațiunea de a restitui dota ia naștere prin desfacerea căsătoriei, iar din extractul de căsătorie prezentat la dosar se constată că hotărârea de desfacerea căsătoriei a fost înscrisă în registrul stărei civile în ziua de 5 Iulie 1911;

Că, dela data desfacerei căsătoriei până la intențarea acțiunii de față, care a avut loc la 19 Septembrie 1912, trecând termenul prescris de art. 1723 cod. civil, reclamanta a dobândit dreptul a cere restituirea dotei constituită în bani;

Considerând că, din contractul de căsătorie dintre părți se constată că reclamanta Reveca-Elisaveta Dinescu, la trecerea sa în căsătorie cu pârâțul Gheorghe C. Ioan, a constituit acestuia ca dotă și suma de 3000 lei în numerariu, pe care pârâțul a primito; că dar cererea reclamantei pentru restituirea acestei sume se găsește întemeiată;

Considerând că, reclamantul mai cere suma de lei 2600 valoarea cupoanelor încasate de pârât fără drept, în timp dela 5 Iulie 1911 până la Februarie 1914, adică pe doi ani și jumătate, la obligațiunile județene-comunle 4 $\frac{1}{2}$ % în valoare de 22.000 lei și o obligațiune județiană comunală 5% în valoare de 1000 lei ce au fost constituite tot ca dotă în efecte;

Considerând că, din actul dotal constatându-se constituirea acestei sumi de 23.000 lei în efecte, consemnată sub recipisa Casei de depuneri cu No. 59585, pârâțul ca soț singur avea dreptul a încasa dobânzile;

Că, din jurnalul acestui tribunal, cu No. 3808 din 1910, se constată că în urma cererii făcută s'a eliberat pârâțului Gheorghe C. Ioan ca soț cupoa-

nele la suma de 32.000 lei, consemnată în efecte pe timp de trei ani și anume pe anii 1911, 1912 și 1913;

Considerând că, conform dispoz. art. 1278 cod. civil, dobânzile dotei fiind de drept datorite de bărbat din ziua desfacerei căsătoriei, dânsul ne mai fiind în drept a percepe veniturile dela această dată, și întrucât desfacerea căsătoriei a luat naștere la 5 Iulie 1911, dobânzile percepute de pârât pe restul timpului de doi ani și jumătate reținându-se fără drept de acesta, cererea reclamantei de a i se restitui suma de 2600 lei ca dobândă încasată de pârât, găsinduse întemeiată, urmează a se admite;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, admite acțiunea, etc.

Semnați: C. Dobrescu, V. Ionescu.

NOTE ȘI DISCUȚIUNI

Potrivit legii timbrului, doi sau mai mulți moșneni, între cari nu există nici o legătură juridică, și pot trece învoelile lor cu un al treilea în unul și același act, când aceste învoeli privesc drepturile lor în proprietatea vălmașe?

(URMARE ȘI SFÂRȘIT)

Să presupunem un contract de vânzare, prin care vând una mie moșneni. Societățile străine de exploatare a frumoșilor și bogaților noștri munți au sute de asemenea contracte.

Statul în acest caz încasează: 5 lei, taxa timbrului fisc, 1 leu taxa de autentificare, 0,50 duplicatul, 0,50 copia, care rămâne la percepător, și 0,60 pentru două timbre a 0,30, trebuitoare pentru cererea de autentificare și cererea către percepător de a încasa taxa de înregistrare, în total încasează 7 lei și 60 bani, pe când dacă pentru fiecare vânzător s'ar fi făcut câte un act, Statul ar încasa 7.600 lei, plus încă taxa de înregistrare, care de sigur că ar fi cu mult mai mare decât aceia care se plătește la un singur act, în care prețul e cu mult mai mic decât ar fi totalul prețurilor din cele una mie acte.

Dar chiar dacă am presupune că cineva ar zice că, în dorința de a susține o teză, am forțat într'adins logica unor principii de drept pentru a dovedi că este întemeiată părerea pe care o am asupra înțelesului unui articol de lege, totuși privind chestiunea din acel punct de vedere al marelui interes so-

cial, despre care am vorbit mai sus, în virtutea căruia Statul este obligat să ia apărarea celor obijduiți, în cazul când acel articol 56 al. 2 din legea timbrului s'ar găsi primitiv de acea interpretare, pe care eu o socotesc greșită, găsesc că prin adăogirea unui aliniat, care în realitate ar părea lipsit de orice însemnătate, s'ar veni cu mult în sprijinul cetelor de moșneni, lăsate până aci pradă dușmanilor neamului, cari folosindu-se de nevoia și neștiința lor, le-au exploatat fără milă, lăsând pe cei mai mulți moșneni în sapă de lemn.

Cred că este de neapărată nevoie ca, printr'un articol de lege, să se dea puțința fiecărui moșnean să-și vândă dreptul său singur, nu împreună cu ceilalți din ceată. Trebuie lăsat să se gândească, să tocmească numai el, trebuie să-i dai prin redactarea și scrierea actului său, timpul material de gândire, nu trebuie lăsat sub înrăurea celorlalți. Sunt argumente trase din psihologia mulțimei, cari îți spun ca să lași pe fiecare singur să gândească, să chibzuiască, să-l îndepărtezi pe cât poți de sub înrăurirea celor mulți, căci altfel, de 'l lași să se amestece în mulțime, inițiativa intelectuală, liberul arbitru, înțelepciunea, pătrunderea, dispar, personalitatea lui piere, prefăcându-se într'o neînsemnată părțică în întinsa, în marea personalitate de nimic a mulțimei, pe care orice meșter în a-i ațâța sentimentele, pasiunile, în a o face să creadă că-i apără interesele, o poate atât de ușor subjugă și a o duce unde vrea ca pe o turmă de animale inconștiente. De câte ori n'am auzit, nu pe câțiva, ci sute de moșneni, cari cu prilejul autentificării contractului de vânzare, întrebați de mină că de ce-și vând singura lor bogăție, munții, 'mi răspundeau : «De, d-le judecător, noi n'am fi vândut, dar am făcut ce fac și ceilalți, ne-am luat după cei mulți». Și dacă aș fi întrebat pe fiecare din acești «cei mulți» cu siguranță că mi-ar fi răspuns la fel, afară doar, bine înțeles, de câți-va chiaburi, cari sunt o adevărată năpaste pentru ceată, întrucât ei, primind bani, pe sub mână, prin înrăurirea pe care o au asupra cetei, o determină, o hotărâse să-și vândă drepturile pe prețuri de nimic.

De multe ori mi s'a întâmplat să văd târgueli scandaloase cu moșnenii în chiar sala unde să autentificau actele, și acești moșneni erau aceia, cu cari nu se vorbise nimic în privința vânzării, dar

cari veniseră și ei la judecătorie, trași de curentul mulțimei, mai mult poate de curiozitate decât cu scopul de a vinde. În totdeauna 'i-am văzut împotrivindu-se cu adâncă indignare prețurilor de răs, cu cari li se cumpărau drepturile și, sub înrăurirea mulțimei, care-i îndemnă să ia și atâta, ereau nevoiți să se plece și să primească ceiace de sigur n'ar fi primit dacă tocmeala s'ar fi făcut cu fiecare'n parte, pentru dreptul fiecărui drept bășcășit, distinct de al celorlalți, și dacă 'li s'ar fi lăsat timpul trebuitor de gândire și chibzuială.

În mulțime te pierzi, nu mai ești tu, individualitatea ta se topește în individualitatea mulțimii, căreia parcă-i lipsește tocmai darul de a cugeta, de a gândi. Mulțimea nu judecă, mai ușor o robești pe ea decât pe fiecare individ în parte.

De aceia, trebuie scos fiecare moșnean din mulțime, din ceata lui de moșneni, pentru a'l lăsa ca singur să chibzuiască, să tocmească cu cei cari ar vrea să-i cumpere drepturile, trebuie să-i dai toată neatârnarea, toată libertatea de a contracta și toate acestea nu i s'ar putea da decât obligându-l ca vânzarea s'o facă singur, printr'un act în care să nu mai fie îngăduit și aluia sau altor moșneni să fie trecuți ca vânzători ai drepturilor lor, drepturi cari n'au nimic de comun, nici o legătură cu drepturile lui.

Pe lângă această înrăurire nefastă a cocetașilor, prin faptul că mai mulți moșneni sau o întregă ceată iscălesc ca vânzători în unul și acelaș act, se dă prilejul ca să se săvârșească toate nelegiuirile : așa să pot substitui mulți din aceia, cari au drepturi, sau cari s'au împotrivit la vânzarea lor prin alte persoane, despre a căror identitate iscălesc doi, cărora li se plătește mult pentru această faptă murdară, apoi banii, prețul vânzării, nu se dă fiecărui moșnean în parte, cum ar trebui, ci fruntașilor, cari în totdeauna înșeală pe cei mici și nevoiași, și în sfârșit în totdeauna să strecoară clauza solidarității în virtutea căreia toți moșnenii, scriși în act, răspund solidar de orice pagube viitoare, cari s'ar cășuna cumpărătorilor, garantând astfel cu toții libera exploatare a pădurilor din munți.

Iată dar că din orice punct de vedere am privi chestiunea, este de neapărată nevoie ca, fie prin circulări ministeriale, în cazul când s'ar talmăci art. 56 al. 2 din legea timbrului, așa cum 'l-am talmăcit eu, fie printr'un mic aliniat la acest articol, să se oprească moșnenii să vândă ori să facă orice altă învoală referitoare la drepturile lor în proprietatea devălmașe prin unul și același act.

I. N. Tănăsescu

Judecător, Novaci-Gorj.